Europa-Parlamentet
2019-2024

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

2023/2129(DEC)

25.1.2024

UDTALELSE

fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

til Budgetkontroludvalget

om decharge 2022: EU's almindelige budget – Kommissionen
(2023/2129(DEC))

Ordfører for udtalelse: Robert Biedroń

PA_NonLeg

FORSLAG

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling opfordrer Budgetkontroludvalget, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

A. der henviser til, at ligestilling mellem kønnene er en grundlæggende værdi i Unionen, som er forankret i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union; der henviser til, at artikel 8 i TEUF forpligter Unionen til at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder samt integration af kønsaspektet;

B. der henviser til, at Europa-Parlamentet gentagne gange har anmodet Kommissionen om at fremme og implementere anvendelsen af integration af kønsaspektet, kønsbudgettering og kønsspecifikke konsekvensanalyser inden for alle Unionens politikområder såsom gennemførelsen af Unionens budget og rapportering;

C. der henviser til, at der i en række medlemsstater med lave fødselstal er kvinder og par, der ønsker at få børn, men som i praksis forhindres heri som følge af økonomiske vanskeligheder, der ikke skyldes valg, men derimod vanskeligere leve- og arbejdsvilkår, hvilket medfører højere arbejdsløshed for kvinder og gør det vanskeligere for dem – såvel som for forældre – at nyde godt af deres respektive barsels- og fædrerettigheder på arbejdspladsen og gør det vanskeligere at få adgang til offentlige tjenester og børnepasningsfaciliteter af høj kvalitet; der henviser til, at det er afgørende at sikre, at kvinder har ret til et arbejde med rettigheder, uden at det går ud over deres ret til moderskab, da kvinder fortsat er hårdest ramt og udsættes for den største forskelsbehandling; der henviser til, at eksempler på denne forskelsbehandling omfatter pres fra arbejdsgivere på kvinder, der er til jobsamtaler, hvor de bliver spurgt, om de har børn, og hvor gamle de er, samt et økonomisk og arbejdsrelateret pres på kvindelige ansatte for ikke at tage barselsorlov;

D. der henviser til, at ligestilling mellem kønnene i Unionen er blevet særlig påvirket af konsekvenserne af krigen i Ukraine, leveomkostningskrisen, som kvinder er uforholdsmæssigt hårdt ramt af, og tilbageslagene mod ligestilling mellem kønnene og kvinders rettigheder, navnlig med hensyn til seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR) i flere medlemsstater; der henviser til, at dette yderligere forværrer ulighederne og hæmmer ligestillingen mellem kønnene;

1. understreger, at et ligestillingsperspektiv bør integreres og sikres inden for alle politikområder, trin og afbødningsforanstaltninger, navnlig i lyset af de kønsspecifikke aspekter af igangværende kriser såsom krige, klima- og energikrisen, inflationen og tilbageslaget mod kvinders rettigheder, navnlig seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR) i Unionen og på verdensplan; understreger vigtigheden af at anvende kønsbudgettering i alle genopretnings- og afbødningsforanstaltninger med henblik på at udnytte EU-programmer til at afbøde de kønsspecifikke virkninger af forskellige kriser;

2. gentager sin bekymring over det indbyrdes forhold mellem angrebene på retsstatsprincippet, demokratiet og menneskerettighederne og tilbageslaget med hensyn til ligestilling mellem kønnene og kvinders rettigheder; opfordrer Kommissionen til at fortsætte sine bestræbelser på at styrke retsstatsprincippet i Unionen, navnlig de

lovgivningsforslag, der har til formål at beskytte EU-budgettet i tilfælde af generaliserede mangler for så vidt angår retsstatsprincippet, krænkelser af menneskerettighederne, herunder kvinders rettigheder, og krænkelser af Den Europæiske Unions grundlæggende værdier; opfordrer Kommissionen til at undersøge hovedsigtet for dem, der tildeles EU-midler, og til at tilbageholde midler og sikre, at EU-midler ikke stilles til rådighed for nogen enheder, der anvender EU-midler til tilbageskridt på menneskerettighedsområdet, navnlig kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene, herunder SRSR, kvinders ret til kropslig integritet, autonomi og selvbestemmelse; opfordrer medlemsstaterne til at beskytte seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, herunder adgang til sikker og lovlig abort, navnlig ved at sikre tilgængeligheden af reproduktive sundhedsprogrammer og -tjenester, der leverer den nødvendige type pleje og medicin til frivillig familieplanlægning og mødres og nyfødtes sundhed;

3. noterer sig Kommissionens metode til sporing af kønsaspektet i udgifterne fra 2023; minder om, at kun 2 % af Unionens budget blev vurderet til at have et primært mål om at forbedre ligestillingen mellem kønnene; opfordrer Kommissionen til at forbedre dette forhold allerede ved begyndelsen af programudformningen at integrere kønsaspektet; gentager, at der er behov for yderligere præciseringer, således at potentialet til at bidrage til ligestilling mellem kønnene for så vidt angår størstedelen af de udgifter (73 %), der i øjeblikket vurderes som 0*, kan forstås fuldt ud; bemærker med bekymring, at særberetning nr. 10/2021, som Revisionsretten har offentliggjort, bekræftede, at Unionens budgetcyklus endnu ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til ligestilling mellem kønnene, eftersom centrale elementer såsom kønsanalyse, kønsrelaterede mål, indikatorer og ansvarlighed gennem rapportering i vid udstrækning mangler;

4. glæder sig over Kommissionens arbejde med en ny klassificering til måling af de kønsspecifikke virkninger af Unionens udgifter; opfordrer Kommissionen til at sikre, at denne klassificering medfører et fokus på at afspejle programmernes indvirkning på ligestillingen mellem kønnene på en nøjagtig og omfattende måde; opfordrer Kommissionen til, i lyset af at den indeværende valgperiode er ved at nå sin afslutning, at fortsætte sit arbejde med ligestilling mellem kønnene og opfordrer til, at der udpeges en kommissær for ligestilling mellem kønnene i den næste valgperiode; glæder sig over, at ligestilling mellem kønnene og integration af kønsaspektet er et af de horisontale principper for Unionens midler i den flerårige finansielle ramme (FFR) for 2021-2027 og i genopretnings- og resiliensfaciliteten; opfordrer imidlertid Kommissionen til fuldt ud at gennemføre Den Europæiske Revisionsrets anbefalinger, herunder i forbindelse med midtvejsgennemgangen af den nuværende flerårige finansielle ramme og gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten; opfordrer Kommissionen til at sikre, at denne klassificering medfører et fokus på at afspejle alle eksisterende programmers og fondes indvirkning på ligestillingen mellem kønnene på en nøjagtig og omfattende måde; gentager i den forbindelse, at en omfattende metode til sporing af ligestilling i EU-budgettet skal omfatte rapportering om negative indvirkninger på ligestillingen mellem kønnene;

5. fastholder, at kvinder og mænd bør drage lige stor fordel af genopretnings- og resiliensfaciliteten, navnlig i lyset af den kønsbestemte lønforskel på 13 % i Unionen; minder om, at Kommissionen kun indførte en forudgående kønsspecifik vurdering af

medlemsstaternes genopretnings- og resiliensplaner, som viste, at nogle medlemsstater ikke havde nogen foranstaltninger med fokus på ligestilling mellem kønnene; understreger derfor vigtigheden af at indføre krav om dataindsamling med henblik på at muliggøre en systematisk og omfattende indsamling af kønsopdelte data i forbindelse med alle relevante EU-politikker; opfordrer indtrængende Kommissionen til at behandle dette som en prioritet og gøre brug af mulighederne for at forbedre dataindsamlingskravene og -indikatorerne i ny lovgivning og i forbindelse med revisioner såsom omarbejdningen af de finansielle regler, der gælder for Unionens almindelige budget; opfordrer Kommissionen til at opfylde kommissionsformand Ursula von der Leyens positive tilsagn om at fremme ligestilling mellem kønnene i al politikudformning og opfordrer Kommissionen til at leve op til sine forpligtelser i henhold til strategien for ligestilling mellem kønnene 2020-2025 og understreger samtidig, at der skal gøres meget mere, eftersom der mangler et kønsperspektiv i Kommissionens vigtigste klima- og miljøforslag samt økonomiske forslag; understreger, at udbruddet af den økonomiske og finansielle krise i det seneste årti har medført, at de økonomiske, sociale, arbejdsmæssige og kønsbestemte uligheder inden for og mellem medlemsstaterne har gjort livet sværere for kvinder og piger; minder i den henseende om den vigtige rolle, som Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE) spiller med hensyn til at skabe bevidsthed om omfanget af og årsagerne til uligheden mellem kønnene i EU; opfordrer derfor til, at agenturets budget, personale og uafhængighed øges;

6. gentager i lyset af den krise med kønsbaseret vold, som Unionen står over for, sin opfordring til at oprette en særlig budgetpost for ligestilling mellem kønnene, navnlig inden for rammerne af Daphne-programmet; understreger vigtigheden af at styrke det specifikt målrettede Daphne-initiativ ved at øge dets ressourcer, navnlig til foranstaltninger, der har til formål på alle niveauer at bekæmpe alle former for kønsbaseret vold mod kvinder og piger og vold i hjemmet i overensstemmelse med artikel 7, stk. 6, i forordning (EU) 2021/692 og at yde ofrene behørig støtte; understreger endvidere vigtigheden af at anvende de europæiske struktur- og investeringsfonde såsom Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) til at fremme ligestilling mellem kønnene, kvinders beskæftigelse, kvinders indflydelse, iværksætteri, lederskab og ledelsesroller samt langtidsplejefaciliteter; bemærker, at et studie, der blev bestilt af FEMM-udvalget[1], viser, at mænd ofte favoriseres frem for kvinder og marginaliserede grupper, når det drejer sig om udformningen af tilskud og støtte under Fit for 55-pakken samt i forbindelse med andre politikker, programmer og finansiering til den grønne omstilling;

7. mener på grundlag af de foreliggende oplysninger, at der kan meddeles decharge for gennemførelsen af EU's almindelige budget for regnskabsåret 2021.

[1]https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/736899/IPOL_STU(2022)736899_EN.pdf

BILAG: ENHEDER ELLER PERSONER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA

Formanden, i sin egenskab af ordfører, erklærer på eget ansvar, at han ikke har modtaget input fra nogen enhed eller person, der skal nævnes i dette bilag i henhold til artikel 8 i bilag I til forretningsordenen.

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I RÅDGIVENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	24.1.2024
Resultat af den endelige afstemning	+: 23 –: 4 0: 2
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer	Christine Anderson, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Frances Fitzgerald, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Andżelika Anna Możdżanowska, Johan Nissinen, Carina Ohlsson, Sandra Pereira, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Maria Veronica Rossi, Sylwia Spurek, Marco Zullo
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Laura Ballarín Cereza, Sylvie Brunet, Marina Kaljurand, Eleni Stavrou
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 209, stk. 7)	Milan Brglez, Rainer Wieland

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I RÅDGIVENDE UDVALG

23	+
PPE	Maria da Graça Carvalho, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Eleni Stavrou, Rainer Wieland
Renew	Sylvie Brunet, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Marco Zullo
S&D	Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Marina Kaljurand, Carina Ohlsson, Evelyn Regner
The Left	Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek

4	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson, Maria Veronica Rossi

2	0
ECR	Andżelika Anna Możdżanowska
NI	Lívia Járóka

Tegnforklaring:
+ : for
- : imod
0 : hverken/eller